

POLITIET

POLITIDIREKTORATET

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres referanse
201205477

Vår referanse
2012/02337-16 008

Dato
10. september 2012

Høringssvar - NOU 2012: 14 Rapport fra 22. juli kommisjonen

Justis- og beredskapsdepartementet har ved brev av 17. august 2012 sendt 22. juli kommisjonens rapport på høring.

Oppfølgingen av de forbedringsområder som er klarlagt i kjølvannet av hendelsene 22. juli 2011 vil utgjøre noe av det mest omfattende endringsarbeid norsk politi har stått overfor.

Politidirektøren har fra kommisjonens rapport ble fremlagt 13. august i år, klart tilkjennegitt at norsk politi legger rapportens hovedfunn til grunn, herunder med tanke på den videre oppfølging.

Sett i lys av det arbeid som nå skal gjennomføres og den tidsramme høringen har hatt, har Politidirektoratet ikke sett det hensiktsmessig å kommentere kommisjonens forslag nærmere gjennom denne høringen.

Politidirektoratet finner samtidig grunn til å fremheve kommisjonens grundige arbeid, sitt bredt anlagte perspektiv og sitt tydelige språk, som gir rapporten en betydelig kraft.

Politidirektoratet har forelagt høringen for politidistrikter og særorgan. Uttalelser er innkommet fra Vestfinnmark, Romerike, Telemark, Asker og Bærum, Nord-Trøndelag, Helgeland, Gudbrandsdal, Søndre-Buskerud, Vestoppland og Follo politidistrikter, samt Politiets Utlendingsenhet, Kripos og Utrykningspolitiet. Kopi av uttalelsene følger vedlagt. Politidirektoratet kommenterer ikke uttalelsene nærmere på det nåværende tidspunkt.

Med hilsen

Christian Budberg Pettersen
avdelingsdirektør

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Hammersborggata 12
Tlf: 23 36 41 00 Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Bankgiro: 7694.05.02388

Politidirektoratet
P.b. 8051 Dep.
0031 OSLO

<i>Deres referanse</i>	<i>Vår referanse</i>	<i>Dato</i>
	2011/00892-58 334	10.09.2012

HØRING - NOU 2012:14 RAPPORT FRA 22. JULI-KOMMISJONEN.

Det vises til e-post av 3. september 2012 kl. 1604 fra Politidirektoratet med oppfordring til høringsuttalelse til Justisdepartementets brev av 17. august 2012 om høring – NOU 2012:14 Rapport fra 22. juli kommisjonen.

Det vises videre til e-post fra Politidirektoratet av 7. september 2012 med utsatt høringsfrist mandag 10. september 2012.

Utgangspunktet:

Rapporten fra 22. juli-kommisjonen er et svært viktig dokument for politiet. Flere av 22. juli-kommisjonens klare anbefalinger peker på behovet for å ha en forsvarlig beredskap i landet.

Kommisjonens anbefalinger er fulgt opp av klare utsagn fra statsråder, stortingsrepresentanter, journalister, redaktører etc. Det snakkes om at beredskapen må styrkes, og det raskt.

I tillegg foreligger stortingsmeldingen om samfunnssikkerhet (Meld. St. 29 2011-2012). Det fremstår å være stor vilje i landet for å ta grep for å skape den beredskap man mener landet må ha for å sikre befolkningen og vitale samfunnsinteresser på en tilfredsstillende måte. Det er skapt forventninger, ikke bare blant sentrale samfunnsaktører, men også blant ansatte i politiet, om et det må gjennomføres et løft.

Oppsummeringmessig i kommisjonens rapport, legges det blant annet særlig vekt på at politiet må sørge for rette kultur/holdninger, tilstrekkelig personell og utstyr, nødvendig kompetanse, gjennomføringsevne, tilstrekkelig med øvelse. Det påpekes at politiets operative virksomhet må forsterkes og at det må tydeliggjøres krav til bemanning,

Vestoppland politidistrikt

Politimesteren, besøk: Ibsensgate 1
Post: Postboks 54, 2801 Gjøvik
Tlf: 61 15 13 00 Faks: 61 15 15 16
E-post: post.vestoppland@politiet.no

Org. nr.: 974762005
Bankgiro: 7694.05.05247

kompetanse og responstid. Spesielt spørsmålet om minimumsbemanning er av stor betydning for politiets organisering og evnen til å oppfylle samfunnets behov for sikkerhet.

Beredskap og politiets rolle:

De fleste stater i Europa / EU har over tid lagt til grunn at innenriks bekjempelse av terror, sabotasje og anslag mot vitale samfunnsinteresser er kriminalitet, og således en politioppgave å bekjempe. Dette er handlinger begått av grupperinger eller farlige / psykisk ustabile enkeltpersoner som ledd i politisk ekstremisme (politisk vold). Også i Norge er denne type handlinger definert å falle innunder politiets oppgaver.

Politiets hovedoppgaver er definert i politiloven:

Politi-loven § 1 – ansvar og mål:

”Staten skal sørge for den polititjeneste som samfunnet har behov for. .. Politiet skal gjennom forebyggende, håndhevende og hjelpende virksomhet være et ledd i samfunnets samlede innsats for å fremme og befeste borgernes rettsikkerhet, trygghet og alminnelig velferd for øvrig.”

Politi-loven § 2 – politiets oppgaver:

”Politiet skal

- 1. beskytte person, eiendom og fellesgoder og verne om all lovlig virksomhet, opprettholde den offentlige orden og sikkerhet og enten alene eller sammen med andre myndigheter verne mot alt som truer den alminnelige trygghet i samfunnet.*
- 2. forebygge kriminalitet og andre krenkelsers av den offentlige orden og sikkerhet*
- 3. avdekke og stanse kriminell virksomhet...*
- 4. yte borgere hjelp og tjenester i faresituasjoner ...”*

Det er således politiet som har primæransvaret til å sørge for sikkerheten på norsk territorium. Dette innebærer at politiet må ha en tilfredsstillende evne til å forebygge og avdekke, samt være utstyrt og utdannet til å ha tilstrekkelig beredskap til å stanse eller begrense virkningen av slike kriminelle handlinger.

Nivået for beredskap er et politisk spørsmål. Samfunnsberedskap og samfunnssikkerhet er temaer som tidligere har blitt utredet i flere sentrale dokumenter. Det kan stilles spørsmålsteget ved om det er blitt foretatt tilstrekkelige oppfølginger. Hendelsen den 22. juli 2011 har lært oss viktigheten av å ha et sterkt og kompetent politi og gir derfor en sterk anledning til å mene hva vårt samfunn ønsker å legge i begrepene samfunnsberedskap og samfunnssikkerhet, og definere nødvendig politiberedskap.

Det beste vil alltid være å kunne forebygge eller avdekke kriminalitet og angrep mot vitale samfunnsinteresser senest på forsøksstadiet. Men det vil alltid være risiko for at slike handlinger kan skje, og de kan i prinsippet skje hvor som helst når som helst. Dette vil kreve at politiet resolutt og på kortest mulig tid kan iverksette innsats for å verne liv og begrense skade.

Det må foreligge en realistisk forståelse i vårt samfunn for at det ikke vil være mulig å ha en så høy politiberedskap at enhver alvorlig hendelse blir avverget. Men det er viktig

at det legges til rette for en akseptabel og nødvendig beredskap, som gir den ønskede beskyttelsen og hvor det er tatt hensyn til geografiske avstander.

Etter den 22. juli 2011 er flere tiltak satt på dagsorden, som for eksempel å styrke Politiets sikkerhetstjeneste (PST), styrke Politiets beredskapstropp, investere i et politihelikopter, etablering av et nasjonalt beredskapssenter, styrket avtaler med Forsvaret (for eksempel styrket helikopterberedskap med utgangspunkt i Rygge flystasjon). Dette er selvfølgelig viktige tiltak. Det er av betydning å styrke sentrale funksjoner, som skal kunne bistå politidistriktene.

Det er imidlertid like viktig å styrke politiet generelt i distriktene og i regioner for å være i stand til å få oversikt over personer som kan være i stand til å utgjøre en trussel, og videre sette politiet i stand til å gjennomføre påkrevet umiddelbar innsats i akutte situasjoner. Etterretning som gjør det mulig å avdekke og stanse farlige personer før deres anslag iverksettes er av sentral betydning. Like viktig er den umiddelbare innsatsen overfor pågående allmennfarlige forbrytelser, anslag mot vitale samfunnsinteresser, eller i situasjoner hvor farlige og/eller ustabile personer snarest mulig må nøytraliseres for å verne andre. Her ligger det en klar forventning i befolkningen og det må legges til grunn at evnen til den umiddelbare innsatsen og den første timen er av avgjørende betydning. Bistand fra Beredskapstroppen eller Forsvaret vil ofte måtte bruke noe mer tid før de er på plass, som følge av responstid, geografiske avstander, værmessige forhold etc.

Uavhengig av erfaringene fra politiets innsats den 22. juli 2011 er det åpenbart at politiet kan utnytte sine eksisterende ressurser bedre og få mer ut av den tjenesten som utøves, ikke minst etablere rutiner / arbeidsmønstre som setter en i stand til å møte krevende hendelser. Og flere av læringspunktene som nevnes i rapporten er mulig å omsette til den praktiske virkelighet innenfor dagens rammer, som for eksempel drilling av stab, bedre varslingsrutiner og til en viss grad øke øvingsmengden for operativt personell. Større utfordring vil det være å øke antall operative tjenestepersoner i politidistriktene.

Sett fra Vestoppland politidistrikts side, fremstår det likevel å være begrensninger for hva det er mulig å få ut av polititjenesten ut i fra dagens rammebetingelser. Selv om innsatsviljen blant de ansatte er stor, kan det synes å være et gap mellom en del sentrale føringer om forventningene til politiets kapasitet og innsatsevne, i forhold til den hverdagen som oppleves, med fokus på å få endene hele tiden til å møtes, nedbemanninger for å innfri innsparinger av budsjettmidler, lav operativ bemanning, mangel på materiell mv.

Politidistriktene må ha kapasitet til og være forberedt på å gå inn i de fleste type situasjoner. Ønske om vilje og evne til å gripe inn i situasjoner kommer blant annet til uttrykk ikke minst ved politiets egne retningslinjer om ”skyting pågår”, en politifaglig oppfatning av at et politi som raskest mulig går inn i slike situasjoner gir best vern og begrensnig av skader på mennesker. Dette stiller krav til det lokale politiets responstid og faglige dyktighet.

Det er ingen tvil om at politiet er avhengige av å ha gode samarbeidsordninger med andre offentlige myndigheter, særlig Forsvaret, for å være i stand til å håndtere store og krevende situasjoner. Forsvaret besitter store ressurser i form av personell og utstyr. Når det gjelder store ulykker og naturkatastrofer er dette opplagt og uproblematisk. Også i

forbindelse med kriminelle handlinger som representerer angrep mot vitale samfunnsinteresser, kan det være aktuelt med militær bistand. Men jo mer en hendelse dreier seg om kriminalitetsbekjempelse, bør det prioriteres å ruste opp politiet, som har primæransvaret. I dette ligger det flere momenter, blant annet:

1. Politiet har primæransvaret og blant annet eksisterende UEH-ordning kan utvikles til å bli et enda bedre beredskapstilbud.
2. Politiets kompetanse til å anvende makt mot mennesker i et samfunn som ikke er i krigslignende tilstand.
3. Politiet utgjør det sivile samfunnets stående beredskap og skal ha evnen til umiddelbart og tre inn i aksjon. Politiet bør gjøres i stand til å håndtere akutt situasjoner med evt. bistand fra Forsvaret o.a. med gode samarbeidslinjer i ethvert distrikt.

Responstid:

Det er et tema om politiet, på lik linje som brannvesen og ambulansetjenesten, skal underlegges krav til responstid. Det sentrale er politiets evne til å iverksette tiltak. Om dette skal måles i tidsbegreper, vil kreve at man vurderer dette i forhold til type melding og utrykning, og betydningen av at politiets patruljer kan befinne seg på mange forskjellige geografiske avstander fra åstedet. Videre om krav til responstid skal begrense seg til aktivitet ved operasjonssentralene, som for eksempel varsling. Man kan også se for seg at responstid skal vurderes i forhold til forskjellige definerte nivåer, som i Sverige. Dersom responstid innføres, må definerte måleparametere være praktiske og forståelige. Det mest sentrale er imidlertid at politidistriktene trener på utrykningstid fra det tidspunkt operasjonssentralen får inn en melding til innsatsstyrkene er klare til innsats.

Lederskap:

Polititjenesten baserer seg på informasjon og kunnskap om kriminalitetsbilde, farlige og ustabile personer mv, og at man har kompetanse til å gripe inn målrettet. Det er et mål å forebygge at kriminalitet skjer eller at samfunnets sikkerhet trues. Men når slike situasjoner likevel inntreffer, må politiet være i stand til å gjennomføre adekvate tiltak. Politiet er hendelsesstyrt og oppgaveorientert. Dette krever strategisk, taktisk og operativ ledelse. En styrking og trening av de ulike lederfunksjonene vil kunne være avgjørende i fremtidige kritiske situasjoner. Politiets kommandolinje fra stab, operasjonsleder og til innsatsleder er av sentral betydning og må fungere godt.

Nabohjelp – samarbeid mellom politidistrikt:

Politiets beredskap, vil kunne styrkes ved at det mellom politidistrikt utvikles samarbeidsrutiner for å kunne bistå hverandre i kritiske situasjoner. Dette vil i regioner gjøre det lettere å få tilgang til politiresurser og spesialkompetanse. Muligheten for å forflytte mannskaper raskt over lengre strekninger vil fort kunne bli en utfordring. Et sentralt spørsmål vil derfor være hvordan politiet lett kan få tilgang til egnet transportstøtte raskt nok, for eksempel helikopter.

Politiets organisering – robuste operasjonssentraler:

Ønsket om robuste operasjonssentraler må ses i sammenheng med politidistriktsstrukturen. Tiden for å vurdere sammenslåing av mindre politidistrikt synes riktig. Det er av betydning å organisere politidistrikt som er robuste, én ledelse over større geografiske områder, herunder styrke politiets operasjonssentraler. Det fremstår som avgjørende for politiets beredskap, at politiets operasjonssentraler er robuste og sterke, med god bemanning. Videre at de representerer gode fagmiljøer hvor operativ politiledelse blir drillet.

Veien videre:

På kort sikt kan politidistriktene umiddelbart iverksette flere tiltak for å etterleve flere læringspunkter som er fremkommet i rapporten. Rapporten bør innarbeides og diskuteres i ledergrupper, blant ansatte på flere nivåer og det arbeides i fagmiljøene med tiltak for å bli bedre i dag. Dette kan gjelde bearbeidelse av holdninger, alt fra aksept av risiko, hva kan gjøres for å redusere responstid, klargjøring av beredskapsutstyr etc. Det dreier seg også om å se på rutiner og organisering, samt vurdering av kompetanse, treningsmuligheter og vurdering av materiellbehov.

Det kan settes fokus på operativ ledelse – ikke bare utrykninger og aksjoner – men ”alt” innenfor politiets primær oppgaver; beredskap, ordenstjenesten, etterforskning, etterretning.

Det kan planlegges flere beredskapsøvelser (gjentatte småskala-øvelser) i form av responstid fra melding mottas til klar til innsats, herunder også øve på innkalling og etablering av staben.

Med utgangspunkt i hvordan situasjonen oppleves i Vestoppland politidistrikt, anses det også nødvendig for å sikre innsatsevnen og tilstrekkelig robust beredskap å få muligheten til å ansette flere operative polititjenestepersoner. I tillegg fremstår det som nødvendig å få handlingsrom til å gjennomføre mer operativ trening.

Fra tidligere i år har Vestoppland politidistrikt iverksatt flere prosjekter med tanke på organisasjonsutvikling, som blant annet har som oppgave å foreslå løsninger for å øke distriktets politiberedskap, etterretning, etterforskning og påtale. Disse arbeidsgruppene har ikke blitt mindre viktige. Målet er å beslutte nødvendige endringer i vår organisasjon innen utgangen av 2012. Det er tvingende nødvendig i en situasjon hvor bemanningen oppleves som sårbar.

På kort sikt vil også styringsdialogen mellom politidirektoratet og politidistriktet være av betydning. Det er viktig at politidirektoratet mottar informasjon om politidistriktets behov for ressurser for å kunne legge til rette for en god beredskap – med utgangspunkt i blant annet kommisjonens anbefalingspunkter. Det er en grense hva man kan forvente å få ut av en intern ou-prosess innenfor de rammene vi i dag har. Det er sprik mellom dagens drift og forventninger til god beredskap og kapasitet. Pr. 2012 er politidekningen pr. 1000 innbyggere 1,25. Metoden for å nå budsjettmålene er nedbemanning og utsettelse av annet materiell, herunder politibiler, bygningsmessige endringer for ”å tette sikkerhetshull”. Utdfordringen er å skape et realistisk handlingsrom for politidistriktet. Det er også viktig at det gis mulighet til å foreta raske grep for å bedre beredskap.

Når det gjelder større og omfattende endringer i politiet, vil det være nødvendig med utviklingsprosjekter, som det tillyste endringsprogrammet i Politidirektoratet.

Med hilsen

J. Martin Welhaven
politimester

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 OSLO

Deres referanse

Vår referanse
2012/02499-2 331

Dato
07.09.2012

Unntatt offentlighet:
Offl. 14

NOU 2012:14 - rapport fra 22. juli kommisjonen - høringsuttalelse

Vi viser til Pods mail av 3.september hvor det bes om eventuelle synspunkter fra politidistriktet på nevnte rapport.

Først og fremst vil vi berømme rapporten, den er grundig, omfattende, godt skrevet og meget godt egnet for læring og oppfølging. Vi har allerede begynt arbeidet med oppfølging av rapporten. Rapporten peker på en rekke forbedringspunkter som vi nå lokalt systematisk skal jobbe oss igjennom. Vi har hatt som en tydelig målsetting at rapporten legges til grunn i det videre arbeid, og vi jobber oss igjennom den med tanke på læring og forbedring.

Det er viktig at rapporten følges opp lokalt i politidistriktene, vi er ulike, og har forskjellige utgangspunkt for hva som bør videreutvikles i det enkelte distrikt. I tillegg er det viktig at POD samtidig jobber med oppfølging og læring fra et overordnet nivå.

Vi tar med stort alvor det kommisjonen påpeker om våre hovedutfordringer,- tydeliggjøring av ansvar og roller, kommunikasjon og hvordan vi best utnytter våre samlede ressurser. Ledelse og kultur må få stor oppmerksomhet i tiden fremover.

Jeg er kjent med Telemarks og Østfolds høringsuttalelser, og er helt enig i begge politidistriktenes synspunkter. Derfor vil jeg kun bemerke noe som er særskilt for Søndre Buskerud, og i tillegg knytte enkelte kommentarer til tiltak i kap.19.

Kapittel 19, 9- :

Ad tiltak 11.: Responstid kan være et godt måleparameter, men vil gi oss en betydelig utfordring i vårt langstrakte land. Responstid vil kunne være ressurskrevende i små kommuner med store avstander, (for eks i Finnmark) hvor bemanning i tilfelle må økes betydelig. Et krav om responstid må i tilfelle settes differensiert. Et slikt krav må vurderes nøye slik at vi ikke forskyver ressurser fra etterforskning, forebyggende og andre politisære oppgaver som også er viktige i tillegg til beredskap. Jeg slutter meg helt til kommisjonens synspunkt i tiltaket hvor det påpekes at det må være samsvar mellom oppgaver og bemanning, og tydelig krav til responstid og kvalitet.

Søndre Buskerud politidistrikt

Ad tiltak 12: er jeg helt enig i, PODs styrende rolle bør forsterkes, og direktoratet bør i mye større grad enn i dag bidra til enhetlige løsninger i politidistriktene.

Ad tiltak 13- dette tiltaket er jeg helt enig i, og det må settes av betydelige midler til investeringer til både nye IKT løsninger, og MERVERDI programmet må fullføres. Implementering og oppfølging av IKT strategi må følges nøye opp.

Ad tiltak 14- dette er et viktig. Vi har siden 22.juli i fjor jobbet målrettet med å kvalitetssikre kompetansen på våre operasjonsledere og ikke minst stedfortredere til operasjonslederene. I Søndre Buskerud sitter det nesten til enhver tid 3 stk på operasjonssentralen, vi er opptatt av at lederen skal ha rett kompetanse, og ta det ansvar det tilligger stillingen, Det skal være rett kompetanse til enhver tid, uansett fravær/ferieavvikling og når på døgnet. Vi har egen fagutvikler på sentralen og ved ny ansettelse stiller vi strenge krav til kompetanse. Videre er det usedvanlig viktig etter min mening, at man nå benytter muligheten til å etablere en robust operasjonssentral ved å slå sammen Nordre og Søndre Buskerud politidistrikt. Dette har vi i 2 høringsrunder tidligere påpekt, og nettopp begrunnet en sammenslåing av distriktene med at det da kan etableres robuste felleseenheter for hele distriktet, herunder operasjonssentral. Dette er ytterligere aktualisert nå igjennom at vi i Søndre Buskerud skal være en del av pilot-prosjektet på et felles nødnummer.

Ad tiltak 15- helt enig.

Ad.tiltak 16- her er jeg noe usikker, jeg tror våre IP2 og IP3 mannskaper trener nok og har en god kompetanse. Det har i tiden etter kommisjonen la frem sin rapport vært trukket frem at politiet må se hen til forsvaret som trener mer enn oss. Men norsk politi er i ” krigen” hver dag, ved at vi daglig har beredskap i form av aktiv tjeneste. Dersom vi skal trene mer vil det være ressurskrevende både i form av fravær på mannskapene i tillegg til ytterligere belastning på instruktører m.m i forbindelse med gjennomføring av IP-trening. Lokalt har vi en nøye vurdering for behovet av IP 3 mannskaper. Lokalt i distriktet har vi i mange år hatt et definert krav til sikkerhetsbemanning til enhver tid i distriktet. Dette innebærer at det vesentlige av styrken ute/beredskap – patruljene er IP 3 godkjente. Sikkerhetsbemanningen er selvsagt dimensjonert etter når oppdragene skjer, dvs vi har vesentlig flere patruljer på natt til lørdag og natt til søndag enn på øvrige tjenestesett i uken. Hvis flere av våre mannskaper skal trene mer og ytterligere flere skal ha IP 3 godkjenning vil dette ha en konsekvens i form av en ressursforskyvning fra etterforskning og til beredskap.

Mer trening vil gi fravær på lister, og mindre beredskap, i tillegg vil flere bli bundet opp i instruksjon. Vi har i dag 44 studenter (total bemanning i distriktet er 420) hvilket allerede innebærer mye bruk av instruktører både til opplæring av studenter og IP trening. Det viktige er kanskje å øke treningsmengden noe på IP 2 og 3, men jeg er skeptisk til at flere skal være IP 3 godkjente. I alle fall slik vi har vurdert dette i lokalt distrikt. Øvrige mannskaper, ikke IP 3 er enten ledere eller har viktige etterforskningsoppgaver, eller er på operasjonssentralen og vil aldri være aktuelle for operativ beredskap, ei heller i en krisesituasjon.

Ad.tiltak 17- 19 er jeg helt enig i- i tillegg viktig det kommisjonen skriver at den viktigste beredskapen er hver dag i den ordinære styrken.

Når det gjelder **kapittel 14** hvor spørsmålet om når vi jobber samsvarer med når oppdragene og faktisk kriminalitet skjer, må dette nøye gjennomgås. For eget distrikt har vi startet et omfattende arbeid vedrørende dette. Vi ser både på ressursfordeling i distriktet, ATB, når oppdragene skjer og når vi jobber, samt at vi risikovurderer tjenestelistene våre. MEN vi er ganske sikre på at vi allerede tyner det vi kan ut av våre ressurser, og fordeler flest mannskaper/patruljer på de mest hektiske tidspunktene, som natt til lørdag og søndag.

I tillegg vil jeg bemerke at vi har flest på jobb på dagtid, det er da samfunnet ellers ønsker oss- publikum skal få etterforsket sakene sine- mistenkte/siktede og vitner med mer skal avhøres, fremstilles for retten, transporteres til og fra fengslene og domstolene, møter med samarbeidspartnere skal foregå som sosialkontor, barnevern, forebyggende arbeid på skoler osv osv... Alle våre ansatte er på tjenestelister, og jeg tror vi allerede har presset mye ut av ressursene våre. Men vi skal som nevnt over nøye gå igjennom dette for å se om vi ytterligere kan forbedre oss jfr. kommisjonens funn.

I likhet med Østfold og Telemark vil jeg bemerke at vi må nå passe på at ikke pendelen svinger for langt i retning av mer beredskap på bekostning av etterforskning og irettføring av våre straffesaker. Påtalemyndigheten har over flere år påpekt at vi som politimestre må passe på at vi avsetter tilstrekkelig med ressurser til nevnte oppgaver. Folks trygghetsfølelse er avhengig av at vi klarer å løse våre alvorlige straffesaker, og at vi forebygger nye straffbare handlinger ved å jobbe proaktivt.

Avslutningsvis vil jeg i likhet med både Østfold og Telemark bemerke at for at vi skal lykkes med å fremstå som moderne, robuste og kompetente må politimestrene få fullmakt til å organisere politidistriktene mest mulig hensiktsmessig. Politilovens paragraf 16 må endres slik at nødvendige tiltak kan gjennomføres.

Med hilsen

Christine Fossen
politimester

Saksbehandler:
Christine Fossen
Tlf:

POLITIET

POLITIMESTEREN

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 OSLO

Deres referanse

Vår referanse

Dato

2012/00471-6 330

06.09.2012

Høring - NOU 2012:14 Rapport fra 22. juli kommisjonen - svar fra Vestfinnmark politidistrikt

Vestfinnmark politidistrikt vil i denne høringsuttalelsen fokusere på noen overordnede forhold vi mener er relevante å belyse, med 22. julkommisjonens grundige dokumentasjon som grunnlag.

- Kommisjonen peker i sin rapport på forhold de mener gir grunn til å se på framtidig antall og organisering av politidistriktene. I lys av dette er det ønskelig at det i behandlingen av fremlagte NOU også blir en reell behandling av dette spørsmålet. Vestfinnmark politidistrikt mener det i den sammenheng er et vesentlig poeng at fullmakten til organisering av de respektive politidistrikter overføres til Justis- og beredskapsdepartementet. På denne måten vil det legges til rette for at det er den respektive politimester som gis anledning til å beslutte hvordan de politiske målsetningene om politiets resultater skal oppnås.
- Diskusjonen om beredskap må gis et fokus og omfang som gjør den relevant også utenfor østlandsområdet. Det er verdt å merke seg at Finnmark fylke i dag er uten døgnbemannet polititjeneste, altså gjelder dette både Østfinnmark og Vestfinnmark politidistrikt. Store deler av døgnet baserer politidistriktene seg på såkalt reservetjeneste, hvilket innebærer at polititjenestepersoner ikke befinner seg på jobb, men kalles ut fra en forhåndsplanlagt turnus. Dette er en ordning som gir langt høyere terskel for hva politiet rykker ut på i forhold til døgnkontinuerlig tjeneste, i tillegg til at ordningen åpenbart er en reduksjon av politiets beredskap. Bakgrunnen for at begge Finnmarksdistriktene må basere seg på en slik ordning ligger blant annet i geografiske og demografiske forhold, med en spredt bosetting med lange avstander. Polititilstedeværelse i bygdene er viktig, og innebærer selvfølgelig også beredskap, men gjør oss samtidig svært sårbare. Det er derfor vårt innspill at det legges til rette for at Vestfinnmark politidistrikt kan organiseres med døgnbasert polititjeneste. Det er naturlig at dette gjennomføres i Alta, som er fylkets største by, og som er i fortsatt vekst.

Vestfinnmark politidistrikt

Politimesteren, besøk: Parkgata 16, 9600 Hammerfest
Post: Postboks 330, 9615 HAMMERFEST
Tlf: 78 42 80 00
E-post: post.vestfinnmark@politiet.no

- Politiet må sikres forutsigbar og prioritert tilgang på relevant transport til bruk ved alvorlige hendelser. Det tenkes primært på helikopter. Det er et tankekors at en person som utsettes for alvorlig skade som følge av en ulykke ofte vil hentes ut med helikopter, mens i tilfeller hvor en person utsettes for alvorlig skade som følge av kriminalitet, har politiet ikke tilgang til helikopter. Dette er et forhold som dramatisk øker politiets responstid, med de konsekvenser det kan få for de involverte partene, samt for eventuelt påfølgende etterforskning og irettføring.

Vestfinnmark imøteser den videre behandling av NOU 2012:14 med stor interesse, og forventning om at vi får en bred og god debatt om framtidig beredskapsnivå i samfunnet.

Med hilsen

Torbjørn Aas

POLITIET

Politidirektoratet

Deres referanse

Vår referanse
201200490-1

Dato
06.09.2012

Høring - NOU 2012:14 Rapport fra 22. juli kommisjonen

Det vises til e-post av 4. september fra Politidirektoratet med anmodning om høringen innen 6. september. Tiltross for at politimestrene og sjefene for særorganene ved tidligere anledninger er anmodet om å sette inn seg i rapporten finner vi grunn til å påpeke at høringsfristen fremstår som uforsvarlig kort og at vårt innspill nødvendigvis bærer preg av den korte tid vi har hatt til rådighet for å utarbeide vårt høringsansvar. Da dette er en meget viktig rapport for norsk politi finner vi det særlig beklagelig at det her gis en slik kort høringsfrist. Våre kommentarer til rapporten vil bli knyttet til rapportenes vurdering av politiet.

Innledningsvis vil vi gi uttrykk for rapporten fremstår som grundig med en god pedagogisk form og oppbygging. Ut fra de undersøkelser som ligger til grunn for kommisjonens konklusjoner fremstår den som godt faglig fundert og som et godt utgangspunkt for læring og utvikling av norsk politi.

Rapporten påpeker svakheter i politiets håndtering og oppfølging av anslagene mot Regjeringskvartalet og på Utøya. Det er viktig at politiet som organisasjon erkjenner dette og bevisst benytter rapporten i læringsøyemed for å sikre en positiv utvikling av norsk politi det være seg i forhold til kompetansekrav hos den enkelte tjenestemann som ledelse og styring på ulike nivå. Samtidig finner vi grunn til å fremheve at mange involverte på ulike nivåer i politiet gjorde en meget dyktig innsats i to særs vanskelig og komplekse politiaksjonene, og det er viktig at også det som fungerte bra blir verdsatt og videreutviklet.

Ressurser

Rapporten påpeker ressursmangel på sentrale punkter hos de involverte politidistriktene. Kommisjonene anfører i denne sammenheng at etaten og den enkelte politimester i større grad må styre ressursene. Vi deler rapportens konklusjoner om at dette er viktig med god styring av ressursene for å sikre en optimal utnyttelse av tildelte ressurser på nasjonalt nivå og innen det enkelte distrikt og at dette er et ledelsesansvar. For å sikre en proaktiv og bevisst styring av tilgjengelige ressurser bør satses på utvikling av gode statistikk- og analyseverktøy for å understøtte dette arbeidet. Samtidig må gjeldene regelverk om arbeidstid mv. gjennomgås slik at det støtter en dynamisk og fleksibel bruk av personellressursene.

Politiets utlendingsenhet

Post: Postboks 8102 Dep, 0032 Oslo
Besøk: Christian Krohngate 32
Tlf: 22 34 24 00 Faks: 22 34 24 80
E-post: politiets.utlendingsenhet@politiet.no

Org. nr.: 986 210 504 mva
Bankgiro: 7694.05.10836

Vi vil også påpeke viktigheten av rutiner som sikrer en reel og effektiv kraftsamling av politiets totale ressurser ved behov. Med dette tenker vi på formaliserte rutiner for bistand på tvers av politidistrikt og særorgan. Det bør for eksempel utarbeides klare krav til omfang og kompetanse til bistand mellom politidistriktene og særorganene. Som særorgan har eksempelvis Politiets utlendingsenhet et stort antall polititjenestemenn som årlig gjennomfører operativ trening herunder våpentrening. Dette er en mannskapsressurs som relativt raskt kan settes inn og bistå politidistriktene. I forbindelse med 22/7 bistod vi Oslo politidistrikt allerede fra ca kl. 15.50 med et forholdsvis stort antall tjenestemenn. Videre bistod både Utrykningspolitiet og Kripos med stor innsats utover sine kjerneoppgaver under aksjonene. Vi antar at slik bistand kan forbedres og effektiviseres dersom den formaliseres med hensyn til omfang, kompetansekrav til mannskaper mv.

Vi vil også fremheve at særorganene besitter unik kompetanse og spisskompetanse innen sine fagområder som vil være av viktighet ved utarbeide av både trusselvurderinger og for å vurdere tiltak for å møte en trussel. En mer aktiv bruk av særorganer og også andre kompetanseenheter utenom politietaten vil sikre et bredere perspektiv i planleggingen og iverksettingen av fremtidig beredskap. Ulike miljøer med komplementær kompetanse vil etter vår mening være viktig for å møte fremtidige trusler og sikre en bedre beredskap.

Risiko og erfaringslæring

Rapporten påpeker ulike øvelser og hendesler som har påpekt svakheter og sårbarhet hos politiet så vel som andre aktører i beredskapssammenheng. Vi deler kommisjonen syn om at viktig læringspunkter ikke har blitt fulgt opp godt nok. Etter vårt syn er det viktig at etaten utvikler gode rutiner og systemer for oppfølging av læringspunkter både i etterkant av øvelser og reelle situasjoner. Bedre rutiner knyttet til evalueringer vil her være viktig samt systemer som sikrer konkret oppfølging av læringspunktene. Videre deler vi kommisjonens kommentarer om at øvelser så vel som godt planverkt er viktig for å kunne håndtere kriser på en god måte. Etter vår mening bør det derfor settes klare krav om gjennomføring av årlige øvelser og utarbeidelse av planverk i det enkelte politidistrikt/særorgan knyttet til aktuelle risikoscenarier.

Videre deler vi kommisjonens påpekning av viktigheten av risikoerkjennelse. Risikovurderinger må være kunnskapsbaserte og aktivt følges opp med risikoreducerende tiltak. Det må jobbes aktivt i etaten fremover for å sikre en gjennomgående god forståelse og kultur for dette.

Manglende iverksetting av planer og vedtatte tiltak

Vi er enig med kommisjonen om at planverk mv. er særlig viktig i en krisesituasjon og vi mener det er et ledelsesansvar å sørge for at relevante planer iverksettes. Aktive og hyppige øvelser vil være et viktig tiltak for å sikre at planer "huskes" og aktivt tas i bruk.

Rapporten avdekker videre viktigheten av gode rutiner mht til hvilke personer som trer inn i sentrale posisjoner ved feriefravær eller lignende, og nødvendigheten at personell som skal tre inn i slike situasjoner er gitt nødvendig opplæring og øving.

Kommisjonene anfører at det kan synes som om vedtatt tiltak, planer osv ikke tas i bruk. Dette har vært anført også i andre sammenhenger i politiet og er svært utfordrende. Dette kan være et uttrykk for manglende endringsvilje i etaten generelt og/eller blant sterke enkeltpersoner. Dette er forhold som det må arbeide aktivt med fremover. Det må skapes

holdninger som gjør at medarbeidere og ledere positive imøteser utvikling og lojalt slutter opp om vedtatte endringer. Politiet er en etat som må være i stadig endring for å møte samfunnets utvikling og hver enkelt ansatt og lederne må være innstilt på endring dersom etaten skal evne å møte samfunnets krav til effektivisering og kvalitet fremover.

Koordinering og samhandling

Vi deler kommisjonene oppfatning om at det er viktig med samhandling på tvers av etater og samfunnsaktører for å sikre en god samfunnssikkerhet og beredskap. For å sikre en bedre samhandling bør det vurderes å formalisere samarbeidet samtidig som felles øvelser vil legge til rette for bedre kvalitet i samhandlingen. Det bør vurderes om fremsettelse av bistandsanmodninger på tvers av etatene kan forenkes for å sikre effektivisering og raskere utnyttelse av tilgjengelige resurser.

Kommunikasjon

Bedre IKT-løsninger og nye former for elektronisk kommunikasjon vil være viktig for å styrke beredskapen. Det er avgjørende at politiet ut fra sitt mandat og for å fremstå som troverdig og seriøs fremstår som moderne og tar i bruk de hjelpemidler som er tilgjengelig på dette området. Dette vil sikre økte effektivitet, men også økt kvalitet i vår oppgaveutførelse noe som er særlig viktig i krisesituasjoner.

Ledelse

God ledelse og aktiv ledelsesutvikling er viktig for en stor samfunnsaktør som politiet. Rapporten påpeker utfordringer knyttet til ulike ledelsesnivåer som det er viktig å følge opp. Etter vår mening bør det i større grad enn i dag legges opp til obligatorisk lederutvikling av alle ledere ved Politihøgskolen. Dette vil sikre en ensartet lederutvikling og en felles plattform for etatens lederskap. Det vil også være viktig å arbeide frem en ledelseskultur som setter strenge krav til resultater og kvalitativ i oppgaveutførelse.

Med hilsen

Ingrid Wirum
Sjef PU

POLITIET

POLITIMESTEREN

Politidirektoratet
Oslo

Deres referanse

Vår referanse

Dato

06.09.2012

HØRINGSSVAR 22.JULI KOMMISJONSRAPPORTEN

I forbindelse med hendelsene 22.7.11, satte politidistriktet stab som ledelsesapparat. Rapport om dette og vår interne evaluering etter hendelsen, ble sendt "Sønderland utvalget". Distriktet har evaluert ledelse, organisering og beslutningsprosesser lokalt i forbindelse med hendelsen, og ser læringspunkter og utfordringer som er gjenkjennelige i "22.7 rapporten".

For å følge opp rapporten internt er det i første omgang berammet møte med samtlige driftsenhetsledere samt representanter for fagforeninger og vernetjenesten. Der vil det spesielt bli lagt vekt på synliggjorte læringspunkter for politiet.

Drift og kapasitet av operasjonssentral er et vesentlig punkt. Distriktet har en sentral som omfatter 24 årsverk, og med en definert minimum på 3 tjenestemenn på alle tjenestesett. Ytterligere i tillegg tjenestegjør 4 mellomledere fra FOE på integrert tjenesteliste med tjeneste lørdag og søndag på dagtid. Allikevel ser en behov for styrking for å sikre en mer robust bemanning. En minimumsbemanning på 3 vil spesielt i helgene kreve flere tjenestemenn for å ha en forsvarlig buffer. Distriktet ledelse har startet utredningsarbeid for å utvikle løsninger som mulig vil styrke bemanningen. Fra 1.9 er det ansatt en egen seksjonsleder med direkte ansvar for operasjonssentral og sentralbord. Det ligger klare forventninger at dette vil medføre sterkere fokus på resursutnyttelse og kompetanseheving/læring.

Behov for synlig og tydelig ledelse på taktisk nivå er også behørig omtalt i rapporten. Distriktet har 9 årsverk øremerket innsatsledelse. Denne gruppen har god kompetanse og har utviklet en positiv kultur for deling og utvikling av denne. Det er viktig å jobbe for at også denne funksjonen bemanningsmessig blir mer robust. Distriktets ledelse jobber med planer om en hospiteringsordning som kan støtte opp om dette.

Stab var på plass i løpet av relativt kort tid 22.7 i Romerike. Distriktet ser allikevel behov for å ha etablerte ordninger hvor man kan være sikker på å få tak i nøkkelpersonell. Distriktet vil derfor anbefale fastsettelse av krav fra POD som synliggjør en slik ordning.

Romerike politidistrikt

Politimesteren, besøk: Jonas Liesgt 20
Post: Postboks 354, N-2001 Lillestrøm
Tlf: 64 84 20 00 Faks: 64 84 20 01
E-post: post.romerike@politiet.no

Bankgiro: 7694.05.07959

Kommisjonen har pekt på en rekke svakheter i politiets IKT-systemer. Denne gjennomgangen er ikke utfyllende og ved et enda grundigere arbeid, kan man sannsynligvis påpeke enda flere områder innen politiets IKT-systemer som ikke er bra nok. Etter vår oppfatning beskriver kommisjonen IKT situasjonen totalt sett korrekt og vi er enige i de momenter som har fremkommet.

Distriktet tar til slutt rapporten i sin helhet til etterretning, og anser den som et betydelig dokument i forbindelse med utvikling av norsk politi.

Jørgen L. Høidahl

Hans Holmgrunn
Politiinspektør

POLITIET

Politidirektoratet
Pb 8051, Dep
0031 OSLO

Deres referanse

Vår referanse

Dato

2011/00264-72 331

05.09.2012

NOU 2012:14 - rapport fra 22.juli-kommisjonen - brev fra politidirektøren

Det vises til kopi av brev av 17.8.2012 fra Det Kongelige Justis- og Beredskapsdepartementet og e-post av 4.9 fra Politidirektoratet hvor det anmodes om merknader til rapporten innen 6.9.2012. Vi bemerker tidsdifferansen fra brevet ble sendt fra departementet til Politidirektoratet og videre forsendelse til politidistriktene og særorgan. Dette gir meget kort høringsfrist. Av den grunn har det ikke vært mulig med fullstendig gjennomgang av alle detaljer i rapporten.

Vi har merknad til kapittel 8 – *Utrykningspolitiets som ressurs.*

Det er ikke helt korrekt at alle UPs kjøretøy som opererer mellom flere politidistrikter, har både det nye nødnett og det gamle analoge radiosambandet montert. I akutfasen den 22.7. 2011 ble patruljer fra UP- distriktene 01, 02, 03 og 04 beordret til bistand ved Nordre Buskerud politidistrikt. Det er kun et begrenset antall patruljer i UP- distriktene 02 og 03 som har slik bilmontert radiosamband. I tillegg har UP- distrikt 01 bærbart samband som delvis dekker det analoge sambandet, men dekningsgraden er lav. Patruljer i UP- distrikt 04 har kun det analoge sambandet.

Rapporten tas til etterretning og implemteres i hele UPs organisasjon. Vi imøteser sentrale føringer vedrørende Politireservens rolle i fremtiden. I vår videre fremtidige rolle som bistands- og beredskapsressurs er det viktig å få avklart om UPs patruljer skal ha fremskutt lagring av våpen.

Med hilsen

Runar Karlsen
Sjef for Utrykningspolitiet

Saksbehandler:
Ole Høiby
Tlf: 33134402

Utrykningspolitiet

POLITIET

Politidirektoratet

Deres referanse

Vår referanse

Dato

2011/02304-41 008

06.09.2012

Høring - NOU 2012:14 Rapport fra 22. juli-kommisjonen

Det vises til epost av 3. september fra politidirektoratet om innspill til kommisjonens rapport. Frist for tilbakemelding fra politidistriktene er satt til 6. september. På bakgrunn av den korte fristen har undertegnede ikke hatt anledning til en bred høringsrunde i eget distrikt. Min tilbakemelding er imidlertid luftet med ledergruppen.

Innledningsvis vil jeg berømme rapportens grundige gjennomgang av hendelsesforløpet 22. juli og myndighetenes håndtering av beredskap, risiko og sikkerhetsspørsmål i tiden opp mot hendelsen. Rapporten er meget godt egnet for læring og videreutvikling for forvaltningen generelt og for oss i politiet.

I rapportens kapittel 14 berører kommisjonen spørsmålet om responstid. Politiet bør etter mitt syn måles på responstid. Utfordringen er å finne en målemetode som er praktisk og til nytte. Kommisjonen forsøker å vise til avstanden mellom politiets 263 tjenestesteder og der folk bor og anslår på denne måten mulig responstid (tabell 14.3). Det er viktig at denne metoden ikke benyttes for antagelser omkring responstid. I vårt politidistrikt rykker ikke mannskapene ut fra et av våre 16 tjenestesteder når noe skjer. Våre mannskaper er allerede ute i patruljebilene og dekker derfra store vaktregioner, og ved krise, hele distriktet. Etterforskere på jobb dagtid og noen få på ettermiddag/ kveld opptatt med etterforskningsgjøremål vil også i akutte tilfeller kunne rykke ut, og inngår som sådan i beredskapen. En metode for beregning av responstid bør likevel ikke basere seg på dette personellet, men på de operative mannskapene som er trent for hendelser og kriser.

Telemark politidistrikt

Jeg finner det videre nødvendig å peke på rapportens kapittel 14, som diskuterer forholdet mellom når hendelser og kriminalitet skjer og når det faktisk er flest mannskaper på jobb. I Telemark politidistrikt er vi godt kjent med dette misforholdet gjennom våre egne tilsvarende analyser. Vi har slik vi ser det trukket ut alle tilgjengelige mannskaper for å dekke de mest hektiske periodene, samtidig som vi må avsette tilstrekkelig antall ansatte til å drive etterforskning. Forhold som ATB, fravær, som i politiet til enhver tid er ca 30%, og behovet for tilgjengelige ledere, etterforskere og publikumsmottak gjør at strikken er strukket meget langt. Vi gir i hovedsak ikke politiansatte mer enn 3 uker sammenhengende ferie, som er minstekravet i ferieloven, mannskapene jobber i hovedsak hver 3. helg (annhver helg om sommeren), enkelte grupper oftere og andre noe mindre. Fleksibel ressursutnyttelse og innkalling av mannskaper til overtid blir stadig vanskeligere å gjennomføre på en lovlig måte i forhold til ATB, med en rimelig samlet arbeidsbelastning og basert på frivillighet. Kommisjonen konkluderer med at mangelen på samsvar "identifiserer en helt fundamental ledelsesutfordring." Det er jeg helt enig i.

Hovedutfordringen for politimesterne er at vi ikke er gitt myndighet til å bestemme antallet tjenestesteder/gjøre strukturendringer og derved øke fleksibiliteten mht ressursutnyttelsen og oppgavefordelingen. En endring av politiloven §16 er nødvendig for å kunne gjennomføre Gjørsv-kommisjonens anbefaling om at vi må utnytte ressursene vi har før vi kan få mer. Selvsagt er det utviklingsmuligheter og effektiviseringsmuligheter i det små. Det som ligger innenfor rammen i Telemark politidistrikt uten endringer i tjenestesteds- og driftsenhetsstrukturen monner likevel ikke.

Et annet viktig grep for å få rett fokus på politiets oppgaver innen beredskap og krisehåndtering kan være å vurdere hvilke ikke politimessige gjøremål som kan fjernes. En for bred oppgaveportefølje er ressurskrevende og tar oppmerksomhet bort fra de viktigste kjerneoppgavene i politiet. For mange oppgaver gir videre et for stort faglig og ressursmessig kontrollspenn for politilederne.

Av de mange viktige punktene kommisjonen peker på, er mangelen på tilgang til og utnyttelse av moderne IKT-verktøy den mest prekære utfordringen for politiet og påtalemyndigheten. Behovet for en fremskyndelse av dette arbeidet kan ikke understrekes nok og krever vilje til investeringer fra politisk hold.

Jeg vil peke på faren for at pendelen nå svinger så sterkt i retning av beredskap at etterforskningen vil lide. Det er avgjørende at politiet ikke reduserer aktiviteten innen

forebygging, etterforskning og irettesføring. God etterforskning har avgjørende forebyggende effekt og det øker folks trygghetsfølelse når politiet tar tak i den alminnelige kriminaliteten. Kontakten med befolkningen i straffesak er omfattende og betyr mye for politiets omdømme og tillit.

Til sist vil jeg understreke behovet for at det er behov for en bredere kunnskapsmessig og analytisk plattform for endringsarbeidet i norsk politi enn gjørvkommisjonens rapport alene. Jeg vil også nevne det selvfølgelig i at både konkrete tiltak og endringsarbeidet må ivareta medarbeidernes helse-, miljø- og sikkerhet.

Med hilsen

Rita Kilvær

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 OSLO

attn. Geir Jonatan Sharabi

Deres referanse

Vår referanse

Dato

2011/00845-61 334

06.09.2012

Høring - NOU 2012:14 Rapport fra 22. juli-kommisjonen

Viser til oversendt mail av 3. september med høringsfrist 6. september.

Asker og Bærum politidistrikt legger som resten av politi-Norge denne rapporten til grunn i sitt videre arbeid.

Vårt utgangspunkt ved gjennomgang av rapporten har ikke vært å finne eventuelle feil og mangler, men læringspunkter. Det er det flere av.

Utfordringen fremover vil bli å balansere de viktige tingene som rapporten peker på, opp mot også andre områder som et politidistrikt har ansvaret for.

Torodd Veiding

Asker og Bærum politidistrikt

Politimesteren, besøk: Kjørboveien 33

Post: Postboks 415, 1302 Sandvika

Tlf: 67 57 60 00 Faks: 67 54 86 34

E-post: post.askerogbaerum@politiet.no

Org. nr.: 947 131 613

Politidirektoratet
postboks 8051Dep
0031 OSLO

Deres referanse

Vår referanse

Dato

2012/00314-11 331

06.09.2012

Høring - NOU 2012:14 Rapport fra 22. juli-kommisjonen

Viser til deres utsending av høringsbrevet vedrørende 22. juli-kommisjonens rapport.

Nord-Trøndelag politidistrikt har deltatt i høringsarbeidet sammen med Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Vi har igjennom dette fått deltatt aktivt i høringsrunden og våre synspunkter fremkommer av dette høringssvaret.

Politimesteren har planlagt og iverksatt kortsiktige tiltak som støtter opp under rapportens anbefalinger. Vi er samtidig beredt til å være en aktør i de mer langsiktige tiltak for utvikling av etaten.

Med hilsen

Trond Prytz

Nord-Trøndelag politidistrikt

, besøk: Strandveien 38

Post: Postboks 2620, 7734 STEINKJER

Tlf: 74 12 10 00 Faks: 74 12 11 91

E-post: post.nord-trondelag@politiet.no

Org. nr.: 983 998 704

Bankgiro: 7694.05.11492

POLITIET

Justis og beredskapsdepartementet
Pb. 8005 Dep
0030 Oslo

Deres referanse
291205477- /PHV

Vår referanse

Dato
05.09.2012

Høring - NOU 2012:14 Rapport fra 22. juli kommisjonen

Rapporten fra kommisjonen er et svært omfattende dokument som vi har brukt tid på å gå gjennom. Politidirektoratet har allerede iverksatt tiltak i tråd med konklusjoner i rapporten. Kommentarer på noen områder kan derfor virke overflødig. Helgeland politidistrikt ønsker likevel å gi noen kommentarer til konklusjonene fra kapittel 19 i rapporten.

Helgeland politidistrikt slutter seg i all hovedsak til Gjørsv-kommisjonens foreslåtte tiltak. Behovet for å styrke politiets beredskap er åpenbart til stede. Samtidig vil man understreke at dette vil få negative konsekvenser for øvrige tjenestutøvelse dersom man ikke får tildelt nødvendige ressurser for å bedre politiets beredskap.

Teknologi:

Nødnett må utrulleres, oppgraderes og dimensjoneres slik at det ivaretar alle aspekter ved kommunikasjonsdeling og ikke bare radiokommunikasjon. Nødnettet må bygges ut slik at det er i stand til å takle datakommunikasjon. Et moderne politi har behov for å dele bilder og skriftlig dokumentasjon på alle nivå. I dag er ikke dette mulig uten å benytte flere kilder utenfor egne nett. Det finnes ingen helhetlige løsninger for kommunikasjonsdeling på operativt nivå. Det er viktig at dette gis prioritet og at det er nok økonomi i prosjektet slik at implementeringen kan skje raskt og med en slik bredde at alle aspekter ved kommunikasjons- og informasjonsdeling er tatt med. Det kan i så måte være en ide å se hen til IT-bransjens tilbakemeldinger om dagens nødnett. Dekning og kapasitet i nødnettet som benyttes i deler av landet i dag står ikke i samsvar med de forventninger man hadde til nødnettet da det ble presentert i sin tid. Vi frykter at dagens løsning for nødnett vil være håpløst utdatert og utgjøre en sikkerhetsrisiko for mannskaper utenfor sentrale byområder når det en gang blir utrullert.

Ressurstilgang:

I kommisjonsrapporten nevnes det at operasjonssentralene må være bedre utrustet og bedre bemannet. Samtidig er det et tema på politisk nivå om man skal slå sammen politidistrikt for å sette operasjonssentralene bedre i stand til å fylle sin viktige rolle. Vi ønsker å presisere at lokalkunnskap er viktig i operativ innsats. Vi er av den oppfatning at operasjonssentralene slik de er i dag må oppbemannes. En reduksjon i antallet operasjonssentraler kan medføre

Helgeland politidistrikt

Politimesteren, besøk: Skjervgata 41, 8656 Mosjøen
Post: Postboks 570, 8651 Mosjøen
Tlf: 75 11 27 00 Faks: 75 11 28 45

Org. nr.: 974756145
Bankgiro: 7694.05.11506

manglende kunnskap om lokale forhold, og i neste omgang kan dette utgjøre en vesentlig fare for utryknings tid. For å styrke operasjonssentralene bør politioperative styringssystemer være enhetlig og tilgjengelig nasjonalt, slik at politidistriktene enkelt kan bistå hverandre når det er behov for det. Det må etableres systemer hvor politilogg (PO) og flåtestyringssystemer er tilgjengelig mellom distriktene.

Kompetanse:

For å bedre den operative kompetansen i politiet er det prisverdig at det etableres et beredskapssenter i Oslo. Dette løser imidlertid ikke kompetansebehovet i distriktene. Det bør derfor etableres utdanningsenheter i politidistriktene som ivaretar treningsbehovet for innsatsmannskapene. Politidistriktene må også få tilgang til treningsfasiliteter på permanent basis slik at treningen kan gjennomføres jevnlig på det til enhver tid bestemte nivå. Sikring av tilgang til øvingsfasiliteter kan løses med forpliktene avtaler med lokale avdelinger av Forsvaret hvor politiet gis prioritet. Der det ikke finnes avdelinger fra Forsvaret er løsningen langtidsleie av bygninger for øvingsformål, skytebaner og andre treningsfasiliteter. Dette er også et kostnadsspørsmål som må reflekteres i tildelinger.

Målstyringssystem:

Det jobbes allerede i politidistriktene og i POD med å utarbeide nye måleparametere i politiet. Imidlertid ønsker vi å knytte en kommentar til en forsterkning av operativ virksomhet. Det påpekes fra flere at det er holdningene i politiet det må gjøres noe med. Dette kan for så vidt være riktig, men det er viktig at det etableres en forståelse for at politiet må få tilført friske midler dersom det skal være samme fokus på straffesaksarbeid og sivilrettslig saksbehandling samtidig som beredskapen skal forsterkes til de nivå som er foreslått.

Med hilsen

Håvard Fjærli
Politimester

Saksbehandler:
Jens Berget
Tlf: 75112776

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 8051 - Dep
0031 OSLO

Deres referanse

Vår referanse
2011/00646-51 334

Dato
04.09.2012

Høring - NOU 2012:14 Rapport fra 22. juli-kommisjonen

Det vises til deres oversendelse av 3. september hvor vi er gitt hele to dagers svarfrist på en høringsuttalelse over et meget omfattende og viktig dokument.

Vi vil hovedsakelig gi vår støtte til rapportens konklusjoner og anbefalinger. Selv om vi kan være uenige i enkelte påstander i rapporten, mener vi at den er meget god og gir etter vårt syn et godt bilde av 22/7 og beredskapsarbeidet i forkant av denne tragiske hendelsen.

Vi er noe usikre på om man bør gjennomføre tiltak 17, da vi ikke helt kan se hvordan det skal gjøres. De andre tiltakene bør utføres. Spesielt viktig er det at POD etablerer et helhetlig styringssystem, hvor den politioperative virksomheten synliggjøres og forsterkes. Det er også av vesentlig betydning at POD tar et langt sterkere ansvar for samordning og etablerer mer enhetlige løsninger i Politi-Norge.

Med hilsen

Arne Hammersmark
politimester

Gudbrandsdal politidistrikt

POLITIET

Politidirektoratet
pr e-post
post.politidirektoratet@politiet.no

Deres referanse
201205477- /phv av
17.8.12

Vår referanse

Dato
04.09.2012

HØRING - NOU 2012:14

Follo politidistrikt har mottatt og gjort seg kjent med 22. juli kommisjonens rapport. Jfr. høringsbrevet ønskes det tilbakemelding på kommisjonens funn i kapittel 19, opplistet i kapittel 19.9, 1-19.

Follo politidistrikts oppfatning er at rapporten gjennomgående er meget god, og vi tar de funn som er gjort til etterretning med mål om å tilpasse oss disse.

Politidistriktet har ingen ytterligere merknader- og eller kommentar til de funn som kommisjonen påpeker. En vil imidlertid gjøre oppmerksom på at mange av de funn som kommisjonen påpeker er omtalt i vår dialog med Politidirektoratet gjennom flere år. Her nevnes bl. IKT og sambandsproblematikk samt generell ressursmangel.

Politidistriktet har iverksatt et arbeid for å kartlegge vårt ståsted i forhold til rapporten. I arbeidet vurderes status og tiltaksforslag på kort sikt innenfor dagens rammer, samt eventuelle tiltak på lengre sikt. Interne forslag skal foreligge inne 18.9.12.

Noen av punktene som vurderes er

- Tjenestelistenes oppbygging sett i forhold til 22. juli kommisjonens funn.
- IKT - med bakgrunn i etatens IKT utfordringer har politidistriktet på eget initiativ iverksatt lokale tilpasninger som gir mulighet for bruk av internett i politihuset, samt mulighet for å benytte tekst/bilde/levende bilder mellom operasjonssentral/stab og den enkelte patrulje.
- Bemanningen på operasjonssentralen
- Iverksette IP4 godkjenning av etterforskere
- Ledelse – politidistriktet har gjennomført eksternt ledelsesprogram for samtlige med lederansvar fra politiførstebetjent-nivå og opp til DE ledere. Det er også iverksatt et program for å oppnå bedre samhandling mellom driftsenhetene på mellomledernivå.

Follo politidistrikt

Politimesteren
Post: Pnb 3390, 1402 SKI, Norway
Tlf: 64 85 16 00 Faks: 64 85 17 26
E-post: post.follo@politiet.no

Dagens organisering av distriktet er foretatt etter grundige analyser basert på helhetsansvar for politidistriktets totale oppgaveløsning innenfor tildelt budsjettamme.

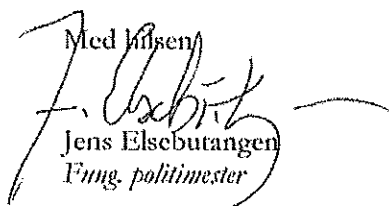
Det bemerkes at av budsjettmessige hensyn har politidistriktet de siste to år gjennomført en relativt stor nedbemanning, samt gjennomført tiltak for å holde oss innenfor tildelt budsjettamme, bl a med konsekvens for etterforskernes beredskapsgodkjenning

En endring av tjenestelister til mer kveld/natt vil medføre konsekvenser på dagtid som må løses. Det samme gjelder eventuell styrking av operasjonssentral og bedre utnyttelse av etterforskere i beredskapsøyemed.

Politidistriktet har i mange år rapportert inn utfordringer med å tilpasse tjenesten innenfor tildelt ramme, herunder de tiltak man av budsjettmessige hensyn har valgt å foreta.

En forbedring av beredskap uten å forringe innsatsen på øvrige områder som etterforskning, forebygging samt sivile- og forvaltningssaker vil bli vanskelig å gjennomføre uten en styrking av distriktets budsjett.

Vi ønsker å presisere at 22. juli rapporten isolert sett har fokus på politidistriktenes organisering i forhold til beredskap. Det er viktig at man i arbeidet med rapporten ikke glemmer politiets øvrige oppgaver, og at man i det videre arbeidet ser helheten i politidistriktenes samlede oppgaveløsning, herunder beredskapsdelen.

Med hilsen/

Jens Elsebutangen
Fung. politimester

Saksbehandler:
Kai Snipstad
Tlf:

Kopi til:
geir.jonatan.sharabi@politiet.no

Når det gjelder tiltak nummer 9, har Justis- og beredskapsdepartementet sendt forslag om endringer i straffeloven samt kriminalisering av terrortrening til høring, og vi vil kommentere disse forslagene i høringsrunden.

Hva gjelder tiltak nummer 10, vil vi bemerke at Kripos imøteser tiltak som kan bedre kontrollen med våpen og kjemikalier. Det vil både virke forebyggende og ha betydning for etterforskning. Kripos vil likevel påpeke at rapportens kapittel 17 er noe vanskelig å forholde seg til. Kapittelet inneholder feil både av faktisk og juridisk art. Det er også uklart hvor kategorisk et forbud mot halvautomatiske våpen ønskes utformet. Vi vil anta at anbefalingen ikke skal forstås så absolutt at det ikke skal gjøres noen unntak, f. eks. for museale samlinger. Spørsmålet er også om man skal forby alle typer halvautomatiske våpen, eller om man primært har halvautomatiske rifler i tankene? Formodentlig bør det uansett vurderes unntaksbestemmelser. Problemstillingen er bredere utredet i Våpenlovutvalgets utredning (NOU 2011:19), som ble avgitt etter 22.07. Vi viser her til vårt høringsvar av 13. november 2011.

Når det gjelder kontroll med kjemikalier, pågår det en prosess for blant annet å avklare politiets oppgaver, og vi viser i den forbindelse til rapporten Vurdering av regulering og kontroll med tilgang til ammoniumnitrat (DSB:2012). Også her må man foreta en avveining av kontrolltiltakenes kostnadsside og forventet effekt.

Det antas at det er bred enighet om behovet for et bedre målstyringssystem i politiet. Vi opplever at kommisjonens rapport illustrerer dette på en god måte. Alle deler av politiets arbeid bør være kunnskapsbaserte. Dette krever gode analyser og en tydelig koordinering mellom alle som samler data. Følgelig må innhenting av grunnlagsdata også bedres for å kunne høyne kvaliteten på sluttproduktet. I målene må man også fokusere på forebygging og kvalitet i etterforskningen.

Kripos ser behovet for å styrke samordningen, både innen beredskap og i virksomheten generelt. Beredskap er et sentralt element innen politioperativt arbeid der også spanings- og metodekapasitet (skjult etterforskning) er viktige "verktøy" som tas i bruk i akuttfasen og i etterforskningen. Det er bred enighet om at det er for liten nasjonal spanings- og metodekapasitet i Norge i dag. Dette gjelder både tradisjonelt og virtuelt og vil kunne ha avgjørende betydning i enkelte trusselscenarioer. Å etablere kompetente miljøer for etterretning på Internett bør også prioriteres. Kripos mener en grundig vurdering av det ønskede ambisjonsnivået på dette området innen det ordinære politiet og ved PST, og hvordan dette best bør organiseres, er helt nødvendig.

Dagens organisering med nasjonalt ansvar på politidistriksnivå er utfordrende for bekjempelsen av grensekryssende kriminalitet. Det norske internasjonale politisamarbeidet grunnes i prinsippet om "Single Point of Contact". Kripos er nasjonalt kontaktpunkt for internasjonalt politisamarbeid. Gjennom bistandskonseptet skal Kripos bistå både nasjonalt og internasjonalt i saker som er grensekryssende. På dette området er det viktig at ambisjonsnivået og Kripos' rolle avklares, og hvordan man ønsker å oppfylle internasjonale forpliktelser.

Kripos mener det må gjøres betydelige grep for bedre utnyttelse av informasjons- og kommunikasjonsteknologien (IKT) til oppgaveløsninger i norsk politi. Det er nødvendig å styrke politiets IKT-kompetanse, infrastruktur og IKT-tjenester. Sentralt her er å velge standardiserte IKT støttesystemer som samhandler godt på tvers av fagmiljøer, saker, systemer, organisasjoner og etater. For å få til det må politiet etablere en helhetlig IKT-strategi. Det må

settes betingelser for tekniske standarder og strukturerte dataformater i dataproduksjonen, og det må angis hvordan utveksling mellom systemene bør foregå. I særlig grad vil tilgang på strukturerte data i et varslings-, beredskaps- og katastrofeperspektiv være en absolutt forutsetning for kontinuerlig og øyeblikkelig situasjonsoversikt. Kripos anser enhetlig strukturering av data og utveksling som et nøkkelkriterium for suksess i en fremtidig IKT-strategi.

Den raske teknologiske utviklingen krever en IKT-strategi som tar høyde for at datasystemer får kort vei fra spesifikasjon, bestilling til leveranse. Det synes i dag som om det brukes for lang tid i utrednings- og utviklingsfaser. Politidirektoratet bør styrke den faglige innsatsen innen IKT-strategi og teknologi og prioritere veivalg-, rolle- og forventninger i samarbeid med Politiets data og materieltjeneste (PDMT) innen IKT utviklings- og driftsoppgaver. Politiet er avhengig av et godt teknisk støtteapparat for drift av IKT-systemene. Det bør derfor komme IKT-strategiske retningslinjer for hele politiet som gir effektiv drift og utnyttelse av IKT-systemer med høy informasjonssikkerhet.

Kripos vil også peke på at ny teknologi, datatekniske undersøkelser og politiarbeid på Internett er viktige områder som bør styrkes hos norsk politi i tiden framover. Ikke minst vil dette effektivisere og styrke kvaliteten innen spanning og etterretning og gi økt beredskap, forebygging og evne til etterforskning ved alvorlige hendelser og kriser.

I et varslings-, beredskaps- og katastrofeperspektiv er det viktig at politiet besitter teknologi som gjør at man kan posisjonere mobile kommunikasjonsenheter mest mulig nøyaktig. Typiske eksempler er mobiltelefoner til ofre, gjerningspersoner eller andre som kan være truet av en større ulykke/katastrofe. Den teknologiske utviklingen og dens utfordringer og muligheter for politiet er beskrevet i Politi i det digitale – en arbeidsgrupperapport om elektroniske spor, IKT-kriminalitet og politiarbeid på Internett (POD: 2012). Rapporten tar for seg flere temaer relatert til systemer, bemanning og ressurser som synes å ha relevans for en helhetlig IKT-strategi.

Kripos imøteser tiltak for å styrke operasjonssentralene og ønsker å bidra i arbeidet med å skape en enhetlig løsning for effektiv varsling. Å forsterke politiets evne til å lede og koordinere i kriser har flere viktige aspekter. Et viktig element i fremtiden blir å utvikle operasjonssentraler som er i stand til å håndtere ekstraordinære hendelser. Det vil være en utfordring å få til dette i de minste politidistriktene, og dette aktualiserer spørsmålet om sammenslåing av politidistrikter. En ordning hvor operasjonssentraler dekker flere politidistrikt, vil medføre en rekke kompliserte spørsmål knyttet til politimesterens ansvar, det enkelte politidistrikts stab osv. Etter vår oppfatning må alle politidistrikt ha en egen operasjonssentral. Forhold som taler for at en operasjonssentral bør dekke flere distrikter, vil også tale for en sammenslåing av de aktuelle distrikt. Det er åpenbart at en regulering av så vel politidistriktsgrenser og grenser mellom driftsenheter vil kunne ha stor betydning også i beredskapsspørsmål. Vi håper derfor at arbeidet med den bebudede resultatreformen ikke stopper opp.

Tiltaket som går ut på å gi patrulljene tilgang til teknologi bør sees i sammenheng med kravene til sikker kommunikasjon med eksterne samarbeidspartnere (f.eks. kryptert e-post) og kravene til IKT-systemer og -nettverk som kan håndtere gradert informasjon.

Det må selvsagt være slik at politiets operative trening gjenspeiler de oppgaver og utfordringer man stilles ovenfor. I dag inndeles mannskapene i ulike nivåer som reflekterer de oppgaver man blir satt til. Etter vårt syn var det snarere problemer knyttet til kommunikasjon (IKT og informasjonsflyt) og ledelse enn manglende operativ trening som var hovedutfordringene under terrorhandlingene 22. juli. Kripos mener derfor til varsomhet hva gjelder økt opplæring av innsatspersonell fire, da man kan sette spørsmålstegn ved den forventede effekten sammenlignet med kostnadene dette vil medføre. Så langt vi er kjent med, har norsk politis operative vedlikeholdstrening et omfang og en kvalitet som står seg godt sammenliknet med våre naboland. Kripos er ikke imot økt operativ trening, men dette må ikke gå på bekostning av forebygging, etterretning og etterforskning, som tidligere anført. En vellykket håndtering av skarpe oppdrag kan også avhenge av god etterretning, og det anbefales å gjennomføre en grundigere konsekvensutredning for å styrke den samlede nasjonale kapasiteten og beredskapen.

Etableringen av en nasjonal politiooperativ sentral har flere aspekter. Man kan argumentere for hensiktsmessigheten av å legge et slikt senter til Oslo politidistrikt. Det er ikke tvil om at Oslo politidistrikt har mest erfaring i håndtering av komplekse hendelser der sikkerhet, koordinering, samhandling med Forsvaret og andre aktører er sentralt. Men det kan også argumenteres for at tiltaket i liten grad fanger opp det nasjonale blikket for beredskap. En hovedinnvending mot at en forsterket operasjonssentral i Oslo skal kunne styre en hendelse som overskrider kapasiteten til det enkelte distrikt, er forholdet til politimesterens ansvar i eget distrikt og vedkommende distrikts stab. Etter vårt syn vil en slik ordning kreve en revidering av grunnleggende prinsipper for ansvarsforhold i norsk politi.

Etter vårt syn bør i så fall ulike alternativer utredes. Det bør da tas hensyn til Norges geografi og spredte trusselutsatte objekter, for eksempel Norges grense mot Russland, naturressurser i nordområdene og på Vestlandet og kraft- og teknologiindustrien. Dette bør også sees i lys av Hovedredningscentralenes oppgaver og plassering samt Kystvaktas og Forsvarets mulighet til bistand ved behov i kriser/ulykker. Hendelser med et internasjonalt tilsnitt krever også at det trekkes opp en tydelig ansvarsfordeling mellom POD, politidistriktene, PST og Kripos for å sikre koordinert samhandling. Her er det rom for forbedringer.

Kripos har ikke gått nærmere inn på tiltaket om etablering av et senter for politiets beredskapsressurser siden det foreligger en politisk beslutning om å etablere et slikt senter på Alnabru som skal samle Beredskapstroppen, hundetjenesten og politihelikoptrene. Kripos er enig i at helikoptertjenesten må styrkes av mange hensyn, både i beredskaps-, etterretnings- og etterforskningsperspektiv. For eksempel stiller Kripos spørsmålstegn ved hva kommisjonen legger i begrepet robust. Tiltaket synes imidlertid å mangle en helhetlig utredning som også vurderer beredskap, responstider og kapasitet i hele landet, og ikke bare den sentrale østlandsregionen. Argumentene under tiltak nummer 14 antas å ha overføringsverdi.

Det vises også til at Justis- og beredskapsdepartementet er i ferd med å utarbeide retningslinjer for bruk av redningshelikoptrene til transport, retningslinjer for videreføring av militær helikopterberedskap på Rygge og bistandsinstruksen for samarbeid mellom politiet og Forsvaret i kriser. Kripos mener det er viktig å vurdere alle behovene for helikoptertjenester under ett. Dersom man etablerer en god beredskapsordning med rask responstid for 720-skvadronen på Rygge, bør det vurderes om ikke politihelikoptrene bør plasseres utenfor det sentrale østlandsområdet.

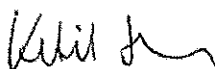

Avslutning

I tillegg til tiltakene som kommisjonen har anbefalt, ønsker Kripas å peke på andre områder vi mener bør utredes nærmere:

- Lovregulering av militær bistand til politiet
  - Kommisjonen skriver i NOU-en side 246, første spalte, at det på bakgrunn av den årelange diskusjonen om tolkningen av Grunnloven § 99 bør utredes hvorvidt de rettslige rammer for politiets bistand til politiet, bør forankres i egen lov. Dette forslaget fremgår ikke av kommisjonens avsluttende anbefalinger, men er etter vår oppfatning riktig og viktig. Spørsmålet er omstridt i teorien. Praksis fra både øvelser og reelle situasjoner viser at det på dette området hersker ulike oppfatninger. Dette medfører igjen en usikkerhet som kan være svært uheldig i en krisesituasjon. Kripas vil foreslå at man trekker opp klare retningslinjer og regulerer dette i politiloven.
- Pårørende
  - Hendelsene 22. juli viser behovet for å klargjøre hvem som koordinerer og organiserer pårørendebehandlingen ved større hendelser. Vi vil påpeke at den nære sammenhengen mellom ID-arbeidet og kontakten med de pårørende kan tale for å legge et slikt ansvar til Kripas.
- Terrorretterforskning (teknisk og taktisk)
  - Ansvarsfordeling for distriktsovergrepene etterforskning bør utredes nærmere. Rolleavklaring, rutiner og systemer for hvilke instanser som skal lede og være involvert i distriktsovergrepene etterforskning, vil bidra til å styrke kriseberedskapen i Norge, også overfor våre internasjonale samarbeidspartnere.
- Metodeansvar
  - I tillegg til avklaringer rundt den nasjonale spaningskapasiteten og de ekstraordinære etterforskningsmetodene er det også behov for å bygge opp kapasiteten til etterforskning av datakriminalitet eller annen alvorlig kriminalitet på Internett.

Med hilsen

Ketil Haukaas

Berit Lima
Seniorrådgiver

POLITIET

Justis- og beredskapsdepartementet
Pb. 8005 Dep
0030 Oslo

Deres referanse	Vår referanse	Dato
	2012/00946-2	11.9.2012

Rapport fra 22. juli-kommisjonen – hørings svar fra Kripo

I anledning Politidirektoratets hørings svar om NOU 2012:14 gjør vi for ordens skyld oppmerksom på en skrivefeil på siste side i hørings svaret fra Kripo. I kulepunktet om lovregulering av militær bistand til politiet skal det ikke stå *politets bistand til politiet*, men:

- *Lovregulering av militær bistand til politiet*
  - *Kommisjonen skriver i NOU-en side 246, første spalte, at det på bakgrunn av den årelange diskusjonen om tolkningen av Grunnloven § 99 bør utredes hvorvidt de rettslige rammer for Forsvarets bistand til politiet, bør forankres i egen lov. Dette forslaget fremgår ikke av kommisjonens avsluttende anbefalinger, men er etter vår oppfatning riktig og viktig. Spørsmålet er omstridt i teorien. Praxis fra både øvelser og reelle situasjoner viser at det på dette området hersker ulike oppfatninger. Dette medfører igjen en usikkerhet som kan være svært uheldig i en krisesituasjon. Kripo vil foreslå at man trekker opp klare retningslinjer og reguler dette i politiloven.*

Med hilsen

Ketil Haukaas

Berit Lima
Seniorrådgiver

Kripo

Den nasjonale enhet for bekjempelse av organisert og annen alvorlig kriminalitet
Brynsalléen 6, Postboks 8163 Dep, 0034 OSLO
Tlf: 23 20 80 00 Faks: 23 20 88 80
E-post: kripo@politiet.no

Org.nr.: 974 760 827